

1931 október 27.

on is nyolc-tíz filléres áresét
A héttől kövívásáron a tel-
z körét mozgott. Irányzat
árak nyolc-tíz fillért estek.
sértés 1.08—1.10, közepes
é, sílány 70 fillértől felfelé.
con hetven körül volt a fel-
nehéz, hízőnak való 90 fill.
süldő 1—1.08.

HIRDETÉSEK

RATU csinosan butoro-
kiadó. Klein, Degenfeldt
1264
a, 2 előszoba, fürdőszoba
novemberre. Kar 24. Ért.
25.
T szoba fürdőszobával —
tál — elsejére kiadó. Si-
e, I.
1262

ADHATÓK: FŐKIADÓHIVA-
ÓZSEF UT PIAK UCCA) 44.
ALUNKBAN SZÉCHENYI
EDÜS ÉS SÁNDOR RT.
PIAK UCCA 34. SZÁM
FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNL. —

GAZKALYHA
kiadó. Megtekinthető a
Ujság kiadóhivata-
1171

FAÁGY
összehajtható vaságy,
tekrény, villany lámpa
ac ucca 77., kereszt-
em. 6. ajtó. 1172

HALÓ-
butorok stb. eladók.
ucca 48. 1082—b

TÜKRÖK
lások, foncsorozások
an Sipkovitsnál.—
ucca 15. Telefon:
3825

ASZNALT
előbutor eladó. Gi-
i Jenő 2. sz. I. em.
1252

EKETE
egylovas, vadászat-
szállításra alkalmas
arményi ut 45. —
2927

NGORA
émiai módszerrel,
nyos árban. Test-
ívvezmény. Hunyadi
3922

lonföle

PÉSZ
ik. Teleki ucca 19.
1261

ZIMUNKÁT
tőt olcsón készí-
t ucca 12. II. —
1255

METŐTÖL
ig elveszett egy
m a szives meg-
Czepléd ucca 14.
e. 2675—A

RAUTÓ-
OZAST,
honnan és bár-
nagyterherbírásu
rautóinkkal —
ban vállalkunk.
atvan ucca 53.
e 17-70. 1098d

ESTRE
tanulni szán-
k, Kőbánya —
I kellemes ott-
ist kaphatnak
enként 80, —
írt. Cim a ki-
668—A

ÖLÉS
lanul Zöldfa
t. 1231 A

Egyes szám ára 10 fillér.

DEBRECEN, 1931 OKTÓBER 28.

SZERDA.

XXIX. ÉVFOLYAM 245. SZAM.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 26.—, FELEVRE 14.—, NEGYEDÉVRE 7.—, EGY-
HÓRA 2-40 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTŐZSÁP 10 FILL. VASÁRNAP 20 FILL. KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELENIS HÉTFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP.
KIADJA: A MEGEDÜS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM TELEFONSZÁM: 18-12.
10-20. ÉJLEL: FERENCJÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18 ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
NIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
NIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 337

A debreceni egyetem megszüntetését javasolja a népszövetségi delegáció!?

Debrecen város takarékosági bizottsága mély megdöbbenéssel fogadta az erről szóló híreket amelyeknek valódisága felől haladéktalanul kérdést intéztek a kultuszminiszterhez — Vásáry polgármester szerint a kormányt szerződés kötelezi a debreceni egyetem fentartására és ezért a megszüntetés esetén perrel támadja meg a kormányt — Felekezeti szempontok érvényesülését látják abban, hogy a három katolikus egyetem érintetlenül hagyása mellett éppen az egyetlen református jellegű egyetemet akarják megszüntetni — Az egyházkerület és az egész világ protestánsai tiltakozni fognak a debreceni egyetem megszüntetése ellen

A takarékosági bizottság összefoglaló, záró ülése előtt kedden délután tartotta meg dr. Tóth Lajos elnöke alatt utolsó ülését, amelyet az ott történt felszólalások ünnepélyessége s a felszólalások tárgyának fontossága rendkívülivette. E tárgy nem kisebb dolog volt, mint az a fenyegető terve a kormánynak, hogy megszünteti a debreceni egyetemet. E tekintetben még csak ugynevezett híresztelések voltak és vannak forgalomban, azonban

a felszólalók szerint a terv már nagyon is előrehaladott stádiumban van.

A felszólalók a legnagyobb megdöbbenés hangján beszéltek erről a tervről, amely ellen mindenki a legerélyesebb tiltakozás álláspontjára helyezkedett, sőt a polgármester a város jogainak s érdekeinek bírói peres úton való érvényesítéséről is beszélt.

A kérdést napirend előtt való felszólalás formájában dr. Vásáry István polgármester hozta a bizottság elé. Az állami takarékosági bizottság — mondta a polgármester — egyik javaslata, vagy intézkedése olyan sérelmes Debrecenre, amely nem hagyható szó nélkül. Már két helyről is hallotta azt a hírt, hogy a népszövetségi bizottság a megtartott vizsgálat alapján készített jelentésében rámutatott arra, hogy a debreceni egyetem megszüntetése a debreceni egyetem szempontokból okvetlen keresztülvendő.

Tisztában kell lennünk azzal, hogy elszegényedtünk és hogy ennek folytán azt a fokot, amelyet eddig elértünk, tovább fenn nem tarthatjuk. De természetesen, hogy a visszafejlesztésnél akár tudományos, akár szociális szempontokból disztíngválni kell, hogy a visszafejlesztés lehetőleg olyan téren történjék, amely tisztán állami vállalkozás.

Lehetetlen, hogy fennálló szerződések megsértésével keressék a megoldást.

A debreceni egyetem létesítésének idejét

tekintve vannak olyan egyetemek, amelyek később jöttek létre, mint a debreceni egyetem.

Ezek az egyetemek csak állami vállalatok, nem úgy, mint a debreceni amelyhez Debrecen város sokkal többel járult hozzá, mint az állam és Debrecen a kulturális értékek szempontjából sokkal többet tett, mint az állam, ugyanígy a debreceni református egyház, az egyházkerület és az egyetemes református egyház.

Lehetetlen, hogyha ilyen leépítésre kényszerítettünk, azon a téren építenek le, ahol csak a szerződések kegyetlen megsértésével lehet ezt megcsinálni. Szerintem csak ott lehet ilyen megszüntetésről szó, ahol ilyen szerződésszegés nem következik be, ahol a tudományos érték és nevelés szempontjai nem érintenek ilyen erősen és a történelmi múlt szempontjából is kevesebb veszély forog fenn, mint a debreceni egyetemen. Javasolja, hogy dr. Tóth Lajos ugyanis, mint a veszélyeztetett debreceni egyetem egyik funkcionáriusa, tanára, az egyházkerületnek egyik vezető embere, a takarékosági bizottságnak elnöke és a város törvényhatósági bizottságának tagja is, mivel hoinap ugyanis Budapestre utazik, kéressék fel, hogy a törvényhatósági bizottság megbízásából a kérdésben érdeklődjék a legilletékesebb helyeken, informálódjék és azután a törvényhatósági bizottság legközelebbi, esetleg rendkívüli gyűlése foglalkozhassék s hivatalosan tiltakozhassék e terv végrehajtása ellen. Kijelenti, hogy ő maga,

ha a legteljesebb megnyugtató nem következik be, kész a legmesszebbmenő konzekvenciákat levonni és bírói útra lépve pereskedésig menni, hogy vagy köteleztessék az állam a debreceni egyetem fentartására, vagy pedig az állam fizessen vissza mindent, amit a törvényhatóság az egyetemre áldozott.

Reméli, hogy legnagyobb eréllyel fog az egyház is tiltakozni a debreceni egyetem megszüntetése ellen, amelyben egyik

legnagyobb magyar kulturintézményét vesztené el.

Dr. Tóth Lajos kijelenti, hogy már ő is több forrásból hallotta, hogy olyan törekvések vannak, hogy a debreceni egyetemet likvidálni kell. Első hallásra teljesen hihetetlen elképzelni is, hogy Debrecennel szemben, amely valóban jejedelmi áldozatkészséggel sietett a kultúra támogatására és a tisztultul egyházkerülettel szemben, amely a történelemben példátlan áldozatkészséggel adta oda a magyar kultúra szemefényét, akadémiajának három tagozatát, ilyen hihetetlen áttentatum történjék akár külföldi, akár hazai oldalról. Kötelességének ismeri, hogy a hír valódiságát megállapítsa és értesüléséről jelentést tegyen.

Dr. Hegedüs Jenő: Annyira a hír nyomászto hatása alatt áll, hogy minden más kérdést eltorpítni lát. Reméli, hogy a megdöbbenő hír kacsának bizonyul.

Zöld Aladár felhívja azokat, akik az egyházkerület vezetőségének is tagjai, hogy az egyházkerületnél is indítványozzák és mozgassanak meg mindent, hogy az egyházkerület a legerélyesebb mozgalmat indítsa meg e terv ellen, a törvényhatóságot pedig ez ügyben rendkívüli gyűlésre hívják össze.

Dr. Hegymegi Kiss Pál: Sajnos, ugy értesült, hogy

az egyetem megszüntetésének kérdése már igen előrehaladott stádiumban van.

Szükségesnek tartja, hogy dr. Tóth Lajos behatóan tárgyaljon Budapesten ebben az ügyben, keresse fel Eruszt Sándor kultuszminisztert is és mutasson rá arra, vajjon

a miniszter lehetőnek és helyesnek tartja-e, a magyar reformátusok számára tekintettel is, hogy éppen a debreceni református egyetem szüntetessék meg?

Felvilágosították-e a népszövetségi megbizottakat, hogy

az egyetemért 30 éves harc folyt, amelyben Debrecen győzött, mert a legtöbb áldozatot hozta meg.

hogy Debrecen Keletmagyarország szellemi s gazdasági életének fókuszja, hogy szükség van erre az egyetemre, mint kulturális gócpontra. Szeged és Pécs, amelyek szintén versenyeztek az egyetemért, lemaradtak annak idején a küzdelemben és e városokba csak a megszállás után telepítették át az egyetemeiket. Pozsony is tulajdonképpen csak később kapta meg az egyetemet, Szegedre pedig a megszállott területről hozták az egyetemet s tulajdonképpen Budapestről költöztették.

Debreceni Jenő is, bár nincs különösebb vonatkozásban a debreceni egyetemmel, felszólal — mint mondta — azért, hogy

jelét adja annak az általános felhá- amelyet a debreceni egyetemnek a amely a debreceni egyetemnek a megszüntetése kelt Debrecenben minden embernél.

A debreceni egyetem tulajdonképpen régebbi, mint a Budapestre költöztetett Pázmány-egyetem, hiszen a debreceni főiskolából nőtt ki a debreceni egyetem, az pedig régebb, mint a budapesti egyetem.

A bizottság a megdöbbenés csendjében hallgatta a felszólalásokat és egyhanguan hozott határozattal kérte fel dr. Tóth Lajos elnököt, hogy Budapesten ez ügyben járjon el és tegyen a törvényhatósági bizottságnak, illetve a hétfőn tartandó ülésen a takarékosági bizottságnak is jelentést.

A takarékosági bizottság tagjainak megdöbbenése kifejezője volt annak az általános érzésnek, amellyel Debrecenben ma már mindenki fogadja ezt a lesújtó hírt. Az ebben foglalt fenyegetésnek természetesen sohasem szabad megvalósulnia. Azok a most csak rövidesen felsorakoztatott érvek, amelyek a debreceni egyetem megszüntetésének terve ellen elhangzottak, olyan súlyal kell, hogy a latba essenek, hogy azoknak feltétlenül Debrecen város javára kell a mérleget billenteniök.

Minden érzelmi és kulturális érv mellett elsősorban fontos az a meg-

állapítás, hogy Debrecen város királyi ajándékokkal járult a debreceni egyetem létesítéséhez.

Áldozatainak mértékét nem is fejezi ki teljesen az a százhusz hold föld, nagyszerű erdő és a 16 millió aranykorona hozzájárulás, amit a debreceni egyetem létesítéséhez adott.

A kormányt különben szerződés is köti, nincs is szabad keze a debreceni egyetem fenntartása, vagy megszüntetése kérdésében, mert szerződése értelmében köteles az egyetemet fenntartani.

Nem áll ez a megállapítás a többi egyetemre. De talán még az anyagi kötelezettségek erején felül áll egy nagyszinte minden érvet letipró érv és ez az, hogy

a magyar reformátusságnak ez az egyetlen főiskolája, egyeteme, amelyért a magyar reformátusság szellemi és anyagi kincseit áldozott fel

azért, hogy a debreceni református jellegű egyetem felépüljön és működjék. Tehát nagyon is megérthető az ekeseredés éppen református részről és megérthető az a megállapítás, hogy

a debreceni egyetem megszüntetésével ismét felekezeti szempontok érvényesülnek.

Nagyon érthető az a megállapítás is református részről, hogy amikor három katolikus jellegű egyetem is van, akkor csakis a református gondolat és érdekek háttérbe szorításáról lehet és van szó, amikor nem a három katolikus egyetem közül — amelyek között még befejezetlenek is vannak és amelyek egyike sem közelíti meg felszereltség és tudományos készség szempontjából sem a debrecenit — szüntetnek meg egyet, vagy kettőt, hanem éppen az egyedüli református debreceni egyetemet. Nagyon hibás eljárás, vagy vétkes könnyelműség volt az, hogyha elfeledkeztek a kormánytól erre a felekezeti szempontokra figyelmeztetni a népszövetség kiküldötteit, vagy figyelmeztetni éppen a debreceni egyetemre felhívni, mint olyanra, amelyet meg lehet szüntetni.

Kétségtelen, hogy a most elmondott szempontokból

az egyházkerület is mindent elkövet, hogy a megdőbbentő és felháborító terv valóra ne váljék.

Dr. Vásáry István polgármester, aki minden erejével és minden eszközzel küzdeni kész a debreceni egyetem megszüntetése ellen, kijelentette, hogy az egyházkerületnél, ahol tudvalevően szintén vezető szerepe van, olyan irányban is mozgalmat indít, hogy az egyházkerület mozgassa meg e tervezett kulturkegyetlenség ellen az egész protestáns világot.

„Kántor Mária” kozmetika
Modern szépségápolás, szépséghibák eltávolítása végleg villany- és fénykezelésekkel — Esti kikészítések —
Tanítványok képzése.
PIAC UCCA 43., Szevits bérpalota.

Szeretni fogják

Ismerősei, barátai, ha fényképezni tud.
Ha nem tud,
akkor tökéletesen megtanul

SZAKÁL

fotoszaküzletében
PIAC UCCA 34.

Hegedűs és Sándor ház.

Debrecen Magyarország legelső városa, amely villamos központi szerkezettel irányítja az összes toronyórákat

A Magyar Rádió és Telefonhíradó R. T. kedden adta át a modern, villamos központi szerkezettel irányított debreceni toronyórákat. — Az ünnepélyes keretek között lezajló átadási aktust hangosfilmen is megörökítették.

Debrecen toronyórái emberemlékezet óta rosszul jártak. Ritka az a sakkverseny, amelyen annyi lett volna az időzavar, mint Debrecenben, amiből rengeteg kár származott s éppen ezért a lapok riporterei ös-idők óta hálás témát találtak a fennálló rendszer fumigálására az órák munkájában. Megtörtént s meg is történni sokszor, hogy

ha valaki elindult az Árpád-térről, egyre korábbi időt talált egészen az állomásig az Árpád-téri, a Nagy- és a Kistemplom óráin s mégis elkésett a vonat indulásától.

Megtörtént, hogy a leghűségesebb szerelmespárok veszttek össze a randevu pontatlansága miatt s csak a Isten tudná megmondani, hogy a népmozgalmi statisztikára milyen káros befolyást gyakorolt az állandó órazavar.

Most aztán, máttól kezdve, minden egyszerre másképpen lesz. Ezután egy központi óra által irányítva egyformán s hihetőleg pontosan fognak járni a debreceni órák, aminek az előbb említettek szempontjából sokféle haszna van. De ahogy az ember a régi, jó, romantikus idők siratásában szokta, el kell tűnődni kissé: vajjon minden tiszta haszon-e, amit ez a nagy pontosság hoz az embernek? Milyen nehéz lesz majd bünbakot keresni annak, aki lekésett a vasutról! Mennyi minden más hazugságot kell kitalálni, amíg az ember megokolja, miért mulasztott el egy vizitit! És hogy mindenki lássa, mennyire nem lehet tökéletes ennek a világnak a folyása: mennyi új összeveszést csinál majd ez a nagy pontosság a szerelmespárok között! Mert mi volt eddig? Ha önagysága elkésett a randevuról, milyen könnyű volt megmutatni a dühös lovagnak a hátraigazitott karkötőórát! Es panaszkodni, hogy:

— Nem értem ezeket az órákat! Tegnap ehhez igazítottam az órámat s nézze, ma mennyit késik! Óh, ezek az infámis debreceni órák!

De ezután jól járnak majd az infámis debreceni órák s a késésért önagyságának s a lovagnak magának.

A toronyórák központi órája a református főgimnázium fizikai szertárában. Az óra mellett dr. Vásáry István polgármester, vitéz dr. Besenyey Lajos főgimnáziumi igazgató és Borsos József műszaki tanácsos.

kell vállalnia a kockázatot, Nemcsak mi látjuk meg ezután, hogy mikor kell mennünk a randevura, de látjuk azt is, hogy mennyit késett önagysága s nem lesz majd ürtügy, amelynek a mindig kellemesebb megnyugvás kedvéért meggyőződésünk ellenére is szívesen engedünk.

Hiába, pontosan járnak majd ezután a debreceni órák

és egyre figyelmeztetnek bennünket: tessék pontosnak lenni, mert különben baj lesz!

Azért a keddi nap a határnap a régi és az új órarendszer között, mert

a Magyar Rádió és Telefonhíradó R. T. kedden kapcsolta be Debrecen valamennyi toronyóráját abba a központi szerkezetbe, amely a református főgimnáziumban székelve irányítja a toronyórákat.

Reggel 9 órakor kezdődött az új órarendszer átadása a református főgimnázium fizikai termében a magyar hangos mozihiadó felvételei mellett. Az órarendszer átadásának ünnepélyén jelen voltak dr. Vásáry István polgármester, dr. Lindenberg János apostoli kormányzó, Baja Mihály lelkész, Borsos József műszaki tanácsos és még mások számosan.

A református főgimnázium fizikatermében áll a vitrinnyagyságu szekrényes központi óra, tetején üvegbura alá rejtett számológéppel, amely ellenőrizi az egész város toronyóráinak időbeli állapotát és másodnaponként reggel 4 óra 45 perckor automatikusan igazítja helyre, amit egy-egy óra vétett a pontosság tekintetében.

Nagyszerű szerkezet, garantáltan pontosan mutatja majd nekünk, szegény debrecenieknek az időt. Ennek a rendszernek a meghonosításában Debrecen az első Magyarországon, még Budapestet sem véve ki, ahol a toronyórák már nem a régi, sok panasza okot adó rendszer szerint járnak.

A Debreceni Független Ujságot

példányonként vásárló
**25 szelvény és
1 pengő**

(fizetése ellenében egy hónapig használhatja)

Debreceni Független Ujság

KOLCSONKÖNYVTARAT

245

számu
szelvény

Guzikovszky Károly főmérnök, a Telefonhíradó R. T. alkalmazottja szép pontosan elmagyarázza az uraknak a szerkezet működését, elmondva, hogy a Telefonhíradó, amely hasonló szerkezetek beállításával már 20 év óta foglalkozik,

ezt az egész apparátust magyar kezek munkájából állította fel.

Dr. Vásáry István polgármester kezd most beszélni a hangosfilm felvevő készülék egyhangú berregése közben, amely különösen modernné teszi az egész kis ünnepélyt. A polgármester örömmel állapítja meg, hogy

Debrecen város, a maradiság állítólagos fészke, ime, az első város Magyarországon, amely toronyóráira ilyen modern szerkezetet szerelt fel, uttörő lépést téve a városiasítás terén.

Jól esett hallania, hogy az órabrendezés, amelyet most vesz át, magyar kezek munkája. Meg van győződve arról, hogy Debrecen azzal a szorgalmas, kitartó munkával, amelyet most tanusit, a jövőben is megtartja dicső vezetőszerepét a magyar városok között.

A beszédre következő taps után megszűnik a filmgép berregése, az operatőrök leszerelik a filmgépet s már indul is a társaság a remek, új hangosfilmfelvételt végző autógépkábelék kötöttek egybe. A társaság megismerkedik az autóval, amelyből csak négy van az egész világon — Amerika, Német- és Franciaország után a magyar mozihiadó vette meg — s amelyet csak utánunk rendelt meg Olaszország.

A pompás gép, amelyet mozi-vevő apparátusok töltenek meg, 160,000 pengőbe került.

Most a Nagytemplom jobboldali tornyában tesz látogatást a társaság s a bonyolult új szerkezetben elcsúszó éppen a tíz óra ütéseit. Valahol van egy kis baj a szerkezetben, szikrázik a gép egy része s már meg is beszél a mérnökök kara, hogy délután segítenek a bajon szigetelők felszerelésével.

A szemle után tízórai volt az Angol Királynő aranytermében, ahol az első felköszöntőt a Magyar Távirati Irodára s a Telefonhíradó R. T.-ra Lindenberg János apostoli kormányzó mondta.

Ferenczy Károly igazgató köszönte meg az üdvözlést és rámutatott arra, hogy a debreceni közönség tegnap este ismerkedett meg a mozi- ban az új, elsőrendű színvonalon álló magyar mozihiadóval s ma, a technika egy másik nagy vívmányának, a központi órarendszernek birtokbavételén már el is látogatott nozzá az az autó, amely ezeknek a felvételeknek páratlan eszköze. Megköszönte az illetékeseknek éppen úgy, mint a debreceni sajtónak, hogy az új órarendszer meghonosítása tekintetében a M. T. I. segítségére voltak s kívánta, hogy a pontosan járó órák figyelmeztessék Debrecen közönségét arra, hogy megállás nélkül kell dolgozni, működni a város és a magyar haza boldogulásáért.

Baja Mihály felköszöntőben emlékezett meg arról, hogy a Kossuth uccai templom harangjait egy bilkei

Független Ujságot... 245... sz. számú... sz. évfolyam

Károly főmérnök... R. T. alkalmasan... a szerkezet működését... a Telefonhíradó szerkesztésénél... 20 év óta foglalkozik

apparátust magyar... állította fel... István polgármester... a hangosfilm egyhangú berregésével... különösen modern... kis ünnepélyt. A... állapítja meg,

a maradásig áll... ime, az első vá... ágon, amely to... modern szerke... uttörő lépést... asítás térép.

hogy az óraberen... st vesz át, magyar... leg van győződve... cen azzal a szor... munkával, amelyet... óben is megtartja... t a magyar váro...

etkező taps után... ép berregése, az... k a filmgépet s... aság a remek, új... végző autóg... a fizikateremmel... ybe. A társaság... uttóval, amelyből... gész világon... s Franciaország... iradó vette meg... utánunk rendelt

melyet mozi... öltönek meg, ... be került.

olom jobboldali... tást a társaság... kezében elcsipi... t. Valahol van... tben, szikrázik... meg is beszél... gy délután se... telők felszere...

ai volt az An... nében, ahol az... gyar Távirati... mondó R. T-ra... inos apostoli

igazgató kö... t és rámuta... eni közönség... meg a mozi... vonalon álló... ma, a tech... vmányának... ek birtokba... ott nozza az... a felvételek... legköszönte... gy, mint a... az új óra... ekintében... oltak s ki... ró órák fi... közönségét... l kell dol... a magyar

tőben em... Kossuth... gy bilkei

Kövesdy kézzitette, akinek nagy ve... tyártása volt a városi politikában... Vértessy. Ez a Vértessy hat ütőszer... kezetet szereltetett fel s órát a ha... rang mellé, hogy mégis üsse a bilkei... Kövesdy harangjait. A harangok kö... zül kettőt azonban elvitték a háboru... alatt s noha most van rá remény, hogy egy bilkei Kövesdy unoka meg... csináltatja a harangokat, az ütőszer... kezet híjján a rend nem állhat helyre.

Végül Guzikovszky Károly főmérnök köszönte meg az illetéke... sek segítségét s a református főgim... názium igazgatójának, vitéz dr. Bes... senyey Lajosnak a központi óra szá... mára adott otthont.

A központi órarendszer debreceni... installációja ezzel véget ért.

Egy jugoszláv katonai repülőgép Zalaegerszeg felett korzózott

Zalaegerszeg, október 27. Ma délelőtt... negyed tízenegy tájban egy jugoszláv ka... tonai repülőgép tünt fel Zalaegerszeg ha... tárában. A gép nyugat felől érkezett... s a vasutvonal mellett egészen a sinekig... ereszkedett alá, majd magasabba száll... va, a város fölé repült. Itt is azonban... olyan alacsonyan repült, hogy 3 háznál... elszakította a rádió antennát. A gép ez... után a rendőrségi épület és a templom... felett tovább repült, azonban távozóban... is olyan alacsonyan repült, hogy a rend... őrszemek megállapították, hogy a gép... ben két jugoszláv katona ült és a gépen... a kék-fehér-piros jugoszláv színek és... U. N. — E. B. C. jelzések voltak.

A belügyminiszter a községek eladósodása ellen

A belügyminiszter most rendeletet bo... esátozott a törvényhatóságokhoz és így... Hajdúvármegyéhez is és e rendeletben... felhívja az alispán figyelmét, hogy a me... gyei városok és községek függökölcsön... felvételei korlátozandók. Azt mondja le... iratában a belügyminiszter, hogy bár... nincs kifogása az ellen, hogy az alispán... nagyon megokolt esetekben engedélyt... adjon függökölcsönök felvételére, mégis... szükségesnek tartja e függökölcsönök... felvételének korlátozását, mert a függö... köcsönök a községek és megyei városok... eladósodására vezetnek.

Ugyanezért a belügyminiszter fel... hívja az alispán figyelmét arra is, hogy... a tüszoltóságra szánt és szükséges kiadá... sokkal, esetleges beszerzésekkel a ne... héz viszonyokra tekintettel most ne ter... heljék meg a községeket.

Cilly Aussem, a német teniszbajnoknő Délamerikába hajózik, ahol az ottani teniszesező nőekkel mérli össze erejét.

A szociáldemokrata párt a statarium és a gyűlési tilalomrendelet ellen

Budapest, okt. 27. A szociáldemokrata pártvezetőség mai ülésén megállapították, hogy a Károlyi-kormány közömbös könnyelműséggel nézi az ország súlyos helyzetét és semmi komoly terve nincs arra, hogy az ország már-már elviselhetetlenül súlyos gazdasági és politikai helyzetén változtasson. A kormány lehetetlenné teszi, hogy működésére vonatkozóan bármilyen kritika kifejezésre juthasson. A kormány statariummal, népgyűlési tilalommal teszi lehetetlenné az el-

lenvélemény nyilvánítását és ezért a pártvezetőség megbizta Buchinger Manót, hogy a parlament első ülésén napirend előtt szólaljon fel a statarium és a gyűlési tilalomrendelet ellen és követelje, hogy a kormány vonja vissza ezeket. A pártvezetőség a rohamosan súlyosbodó helyzetre való tekintettel erőlyesen követeli a munkanélküliek anyagi megsegítését és a kilakoltatások azonnali felfüggesztését.

A részvényjog reformját tárgyalja a november 4-én összeülő képviselőház

Budapest, október 27. A keddi minisztertanács megállapította a november 4-én összeülő képviselőház munkarendjét és letárgyalta azokat a javaslatokat, amelyekkel elsősorban kívánja foglalkoztatni a Házat. Ezek között van a részvényjog reformja, amelynek tervezett intézkedéseivel szemben még a kormányhoz közelálló gazdasági tényezők körében is élnék aggodalom tapasztalható.

A Debreceni Független Ujság munkatársa beszél Zsitvay igazságügyminiszterrel és megkérdezte, hogy igaz-e az a hír, hogy az intézkedések szerint a cégbiróság lesz hivatva a magánvállalatok vezető

tisztviselőinek illetményeit megállapítani, ami azt a célt szolgálná, hogy lefaragják a vezető tisztviselők mammutfizetéseit.

Az igazságügyminiszter a következőket mondotta:

— Így ezt megmondani lehetetlen. A cégbiróság hatásköre eddig is pontosan meg volt állapítva, ott semmiféle változtatásra nincs ok.

Arra a kérdésre, kire ruházza a javaslat, hogy megállapítsa a magánvállalatok vezető tisztviselőinek illetményeit, így válaszolt:

— Erről most még nem nyilatkozhatom, mert a minisztertanács a javaslatot elfogadván, az csak ezután kerül nyilvánosságra.

Megjelent a népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése

830 millió lesz az állami kiadások felső határa — Nem lesz infláció — Megszűnnek a boletta — A stillhalte megállapodásokat kiterjesztik

Budapest, okt. 27. (MTI.) A nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsága ma egyidőben Budapesten és Genfben közzétette terjedelmes jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről. A jelentés felöleli a magyar költségvetés helyzetét, az állami adósságok és külfölddel szemben fennálló más természetű adósságok kérdését, a külkereskedelmi és pénzügyi mérleget, továbbá a bankok és a hitelszervezet problémáját. Gróf Károlyi Gyula magyar miniszterelnök és a pénzügyi bizottság közt lefolyt megbeszélések után a miniszterelnök a bizottság elnökéhez levelet intézett, amelyben kinyilatkozta, hogy a költségvetést a folyó költségvetési évben 830 millió pengőre fogja lecsökkenteni, míg a jövő költségvetési évben az állami kiadások felső határa 830 millió pengő lesz.

A kormány kijelenti, hogy megvan benne a szilárd elhatározás, hogy az infláció minden nemétől tartózkodni fog s amennyiben ez nem biztosítaná az egyensúlyt, további csökkentéseket fog végrehajtani. Bejelenti azt is, hogy kormányintézkedéseket fog tenni, hogy az állami üzemek költségvetése is egyensúlyba hozassék. Egyes állami üzemek esetleg magánkézbe fognak adni. A magyar kormány felkéri a pénzügyi bizottságot, nevezzen ki képviselőt, aki állandóan Budapesten fog tartózkodni. A kormány megszünteti mindazon intézkedéseket, amelyek csak a belföldi buzaár mesterséges

fenntartására irányultak. A Nemzeti Banknak nagymérvű hatáskört biztosít mindennemű külföldi kölcsön felvételének ellenőrzésében. Ezzel kapcsolatban a fennálló banktörvényt revízió alá veszik. A kormány megállapodott a Nemzeti Bankkal, hogy a bankhoz a Nemzetközi Fizetések Bankja jó szolgálatainak igénybevételeivel tanácsadót fog kinevezetni.

A miniszterelnök e nyilatkozata után a továbbiakban megállapítja a jelentés, hogy az állami adósságok végösszege 1629 millió pengő, amely összeg a bizottság nézete szerint aránylag csekély és nem tekinthető túlzott eladósodásnak. A közületek, bankok és magánosok tartozása, mely megoszlik hosszú-, közép- és rövidlejáratú tartozásokra, megközelíti a 2.400 millió pengőt. Ezeknek egyrésze máris stillhalte-megállapodások alá esik. A külkereskedelmi mérleget a behozatal komoly megszorításával gondolja a bizottság aktívra tenni, ami természetszerűleg ki fog hatni Magyarország pénzügyi mérlegére is. Rámutatott továbbá annak szükségességére, hogy a magánbankok fokozott ellenőrzése a Nemzeti Bank által lehetséges és szükséges. Megelégedéssel veszi tudomásul, hogy a magyar kormány és a Nemzeti Bank teljes mértékben osztja a bizottság ama felfogását, hogy a pengő stabilitása okvetlenül fentartassék. Ismételt hangsúlyozza a devizakiutalás korlátozásának szükségességét, mert ezzel az importot is szabályozni lehet.

Magyarország külföldi tartozásainak elintézésére a stillhalte-megállapodás kiterjesztését ajánlja. Ezek legalább hat hónapos időtartamra kell, hogy kiterjedjenek. Bizonyos vezérével állít fel ilyen megállapodások létesítésére.

A bizottságnak határozott véleménye, hogy Magyarország hitele feltétlenül fenntartható. Ez csak attól függ, hogy az eddig hozott és még hozandó intézkedések és elhatározások teljes mértékben keresztülvitessenek.

A jelentés azzal fejeződik be, hogy a bizottság nyomtatékosan hangsúlyozza a reményt, hogy Magyarország intézkedéseit a hitelező államokban az együttműködés szellemében és jóakarattal fogadják.

Csak koncentrációs kormány valószínűleg a delegáció javaslatait

Budapest, október 27. A Népszövetség pénzügyi bizottságának jelentése, amelyet ma hozott a kormány nyilvánosságra, már a késő esti órákban eljutott a politikai körökhöz is, amelyek lázas érdeklődéssel tanulmányozták a jelentés súlyos megállapításait. Természetesen az anyag óriási terjedelme lehetlenné tette a 33-as bizottság ellenzéki tagjai számára, hogy néhány óra alatt részletes tanulmányozás tárgyává tegyék annak egyes megállapításait. Két momentum mindenestre máris megragadta az ellenzéki politikusok figyelmét, amelyeknek annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert az ellenzék a legutóbbi időkben éppen erre a két követelésére helyezte a fősúlyt. Az egyik a bolettanak a megszüntetése, amelyet a kormány megszüntetésre ítélt, a másik pedig a Nemzeti Bank arany- és valutakészletének rohamos csökkenése. — A 33-as bizottság ellenzéki tagjai még az est folyamán sürgős megbeszélésre gyűltek össze. A késő éjjeli órákban pontról-pontra tárgyalják a jelentés egyes megállapításait, kiosztják a szerepeket egymás között és részletesen kidolgozzák, hogy a jelentés egyes megállapításaival melyik képviselő fog foglalkozni a 33-as bizottságban. Előreláthatóan a bizottságnak a holnapi ülése nemcsak izgalmas és érdekes lesz, hanem politikai körök felfogása szerint a magyar politika alakulásának tekintetében is határkövet jelent és nem lehetetlen, hogy egészen radikális politikai fordulat következzen be.

Ujólág hangoztatják politikai körökben, hogy csak egy széleskörű polgári koncentráció vállalkozhat a Népszövetség delegációja által kidolgozott javaslatok megvalósítására.

ROYAL TYLER LETT A NÉPSZÖVETSÉG PENZÜGYI BIZOTTSÁGÁNAK BUDAPESTI KÉPVISELŐJE.

Budapest, október 27. A Népszövetség pénzügyi bizottságával lefolytatott levélváltással kapcsolatban a bizottság elnöke értesítette gróf Károlyi Gyula miniszterelnököt, hogy a bizottság budapesti képviselőjéül Mr. Royal Tylert nevezte ki. A kormány a pénzügyi bizottságnak ezt a választását a legnagyobb megelégedéssel vette tudomásul.

LIKVIDÁLJAK A FUTURA ÁLLAMI ÜZLETEIT.

Budapest, október 27. Gróf Károlyi Gyula miniszterelnöknek, a nemzetek szövetségének pénzügyi bizottsági elnökéhez intézett nyilatkozatában többek között a következőket foglaltatnak: A buzaárak alacsony színvonalát tartósan bizonyult és jelenleg kevés kilátás van arra, hogy e téren javulás álljon be. Ezért sem az intervenció

vásárlás, sem a bolettrendszer fenn nem tartható. A kincstár jelenlegi pénzügyi helyzete ezen felül a lehetőségét is kizárja annak, hogy a kormány az intervenció vásárlást tovább folytathassa, illetőleg a bolettrendszer fenntartható. A magyar kormány már hetekkel ezelőtt elhatározta, hogy e segítő módokkal felhagy, a Futura állami üzleteit likvidálni fogja és a bolettrendszer az ideiglenes bevonása után nem tartja fenn.

Gyilkolni akart a nevenapján a pocsjai cipész-mester

A debreceni törvényszék Rézler-tanácsa elé került kedden délelőtt Kiss Lajos 31 éves pocsjai cipész-mester, aki ellen kétrendbeli szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt indult eljárás.

A vád szerint a cipész-mester tavaly augusztusban a nevenapján alaposan leitta magát, elment Ferenczy Józsefnének a lakására és ott nagy botrányt csinált. Kiabálva hatolt be az udvarra és botjával fenyegetőzve szidalmazta Ferenczynét, akit a leányával együtt meg akart ölni. A nagy lármára előrohantak a szomszédok, elvették a botot a cipésztől, aki azután zsebkésével akarta leszúrni az asszonyt és leányát.

A tárgyaláson a vádlott elmondta, hogy ő nem emlékszik semmire sem, az egész ügyről csak másnap értesült a csendőröknél, akik ki akarták hallgatni. Annyira részeg volt, hogy csak 24 óra múlva jöznodott ki. Részegségében valószínűleg azért támadt Ferenczyékre, mert őket okolta édesanyja haláláért: Ferenczyné és a leánya egy veszekedés során megverték az anyját, aki a verés után három hétre meghalt. Eljárás is indult abban az időben Ferenczyné ellen, de felmentették a vádalól. Részeg fővel akart bosszút állni, de akaratának nem volt birtokában.

A tanúk igazolták a cipésznek azt a védekezését, hogy teljesen részeg volt.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után életveszélyes fenyegetésben mondta ki bűnösnek a cipészt és 80 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az indokolásban megállapította a bíróság, hogy nem nyert igazolást olyan akció, mely Ferenczyné és leánya életét komolyan veszélyeztetné volna a teljesen részeg ember részéről. Az ítélet jogerős.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Charles „Dad” Quick, egy angol szabó, aki több, mint kilencven év óta él az amerikai Vancouverben, most ünnepelte 111-ik születésnapját. A patriárkákörü szabó ma is frissen dolgozik.

Vay a Titán-ügynél 60.000 pengőt, egyes ügyeknél pedig többet keresett! — vallotta Littke könnyek között a rendőrségi kihallgatása során

Szenzációsan érdekes terhelő tanuvallomások hangzottak el kedden a Vay-perben. — Littke azt is önként ismerte be, hogy mintegy 40.000 pengőt adott Vay sógorának.

Budapest, október 27. A Vay-ügy törvényszéki tárgyalásának keddi napján először Péchy Erzsébet primadonnát hallgatták ki. Péchy Erzsébet tagadta, hogy ő Vay Kázmérral nagy pezsgős mulatozásokon vett volna részt és azt állítja, hogy csupán háromszor találkozott vele. Kénosz Vilmos építőmester, Littke volt társa tanuvallomásában kijelentette, hogy

Littke „jól be volt vágódva” a belügyminisztériumba.

Bognár Ferenc bádogosmester elmondja, hogy ő Littke megbízásából

Vay édesanyjának lakásán nagyobb munkát végzett, amelynek az árát Littke fizette ki neki.

Komoróczy Józsefné, aki a vádlottak ügyészi kihallgatása során a jegyzőkönyveket gépelte, kijelenti, hogy Littke és Vay minden presszió nélkül tettek beismerő vallomást, sőt maguk diktálták a jegyzőkönyv legnagyobb részét. Halasy egy alkalommal kijelentette, hogy beismerő vallomása után az egyik védő feljött hozzá és azt mondta neki: „Meg vagy örülve, hogy így vallasz!”

Bődő Károly detektív tanuvallomása következtében Bődő elmondja, hogy

Littke az ügyészi kihallgatás során valóságos ösztönös rohambot kapott

és faggatás nélkül a legrészletesebben leírta azokat a dolgokat is, amelyekről addig a rendőrségnek fogalma sem volt. Így pattant ki a Fehérvári uti építkezési panama is. Ugyancsak Littke vallomása vezette nyomra a hatóságokat a pezsgőszállítási ügyben is.

Szathmáry Róbert detektívfelügyelő vallomásában kijelenti, hogy Littke Kázmér előtt tette meg első beismerő vallomását. Előtte Littke mindent tagadott, amikor azonban Balássy csendőrszázados kijelentette előtte, hogy

„Ne tagadj, hiszen Vayék betegre keresték magukat!”

akkor Littke könnyekig meghatódott és aziránt érdeklődött, hogyha beismerő vallomást tesz és ebben magasabb belügyminisztériumi tisztviselő kompromittálásáról van szó, nem lesz-e bántódása. A tanu megnyugtatta Littkét, mire

Littke könnyek között tette meg beismerő vallomását.

Bevallotta, hogy Halasynak közel 40.000 pengőt adott le és bár Halasy nem kért kifejezetten Vay részére pénzt, de

mindig határozottan sejtette, hogy Vaynak is kell adnia.

Littke előadta azt is, hogy

Vay a Titán-ügynél 60.000 pengőt, egyes ügyeknél pedig még ennél is többet keresett.

Jellemző Littke akkori beismerésének őszinteségére, hogy saját maga diktálta a jegyzőkönyvet.

Patay László dr. államrendőrségi detektív elmondja, hogy kinyomozta, hogy Vay és Czillér együtt mentek le a Balatonra és igen jó viszonyban voltak egymással.

Kemény József detektív tanuvallomása elején

átadja az elnöknek Littke sajátkezű leírását, amelyet a rendőrségi kihallgatása alkalmával adott. Ezt írja benne: „Elmondom, hogyan kártépték meg az urak a Fehérvári uti építkezést.”

Az elnök: Na kérem, Littke, maga írta ezt?

Littke izgatottan olvassa a feljegyzést, majd szinte suttogó hangon megszólal:

— Én írtam.

A tanu ezután azt vallja, hogy a rendőrségen Czillér ezeket mondta előtte: „Pitá, az van, disznóság, az is van, csak keressék meg az urak.”

A detektív vallomása után Littke azt az észrevételt teszi, hogy azért vallott mindent, mert az ügyész szobájában kel-

Sir Austin Chamberlain, az angol tengerészeti miniszter egy londoni nagymosoda mosónői között szavazatokért agitál a konzervatív párt számára.

lemesebb volt tartózkodni, mint a cellában.

Tóth Imre építész, aki Littke üzlet-társa volt, elmondja, hogy mikor néhány nagyobb építkezést megkaptak, akkor Vay sógora, Halasy építész három százalékos kötetet ki magának az építés összegéből.

Elnök: Ez a három százalék diszkrét kiadás volt?

Tanu: Igen, az volt.

Elnök: Mi az a diszkrét kiadás?

Tanu: Hát kérem, diszkrét kiadás alatt olyan kiadást értünk, amely nem tartozik a nyilvánosság elé.

Elnök: A pezsgő ajándékküldések is diszkrét kiadásokként szerepeltek?

Tanu: Csak annyit tudunk, hogy

küldtünk pezsgőt,

de hogy ez milyen kiadásként könyveltetett el, arról nem tudok.

Az elnök újabb kérdéseire Tóth Imre a következő rendkívül érdekes vallomást teszi:

Amikor az építkezési bűnyűben engem és Littkét már kihallgatott az ügyészség, felkeresett Tompa uccai irodánkban Halasy Géza és izgatottan érdeklődött az ügy állásáról. Kérdezte, hogy a makói építkezés ügye is szóba került-e. Aztán Littke kikísérte Halasyt az előszobába s mondotta: „Micsoda szármarságot beszél ez a Géza össze-”

„Petita, az van, disznóság, az is van, tészt, hogy ő tolem pénzt kapott, mert ez nagyon kellemetlen lesz reá és Kazira nézve s ha erről vallok, akkor ő ezt Kazi érdekében le fogja tagadni.”

Elnök: Kit értettek maguk Kazi alatt?

— Vay Kázmért — mondja a tanu.

A tárgyalás két óra után végződött.

AZ ANGOL VÁLASZTÁSOK.

London, október 27. Süü közbén közledek a választási záróra. A választók hosszú sorokban kigyóznak a szavazóhelyiség előtt és a köd miatt sok helyen fáklyákat, fényszórókat szereltek fel. Hajnalban valószínűleg 220 választási eredményt hirdetnek ki.

Garázda legények összetörték a vendéglős butorait és kidobták a törvénybíró

Kedden délelőtt a debreceni ügyészségre a csendőrök bekísértek négy furtai legényt, Sólyom Balázst, G. Juhász Kálmánt, Juhász Istvánt és iii. Molnár Jánost, akik ellen magánlakásértés és hatóság elleni erőszak címén indult eljárás.

A csendőri jelentés szerint a legények Nécim Károly furtai vendéglősnél mulatoztak és részegen rongálni kezdték a vendéglős berendezését. A vendéglős figyelmeztette a garázda legényeket, akik még jobban indulatba jöttek a figyelmeztető szóra, berohantak a vendéglős lakásába és ott is törni-zuzni kezdtek, hogy ne legyen egy ép butora se. Az erős legények néhány perc alatt tönkre is tették a vendéglős lakásberendezését.

A falu törvénybírája a vendéglős felkérésére rendet akart teremteni és megkísérelte, hogy a legényeket eltávolítsa. A négy legény azonban nem respektálta a törvénybíró, ellene szegültek, úgyhogy el kellett hagynia a vendéglőt.

A négy legényt végül is a csendőrök ékezték meg.

Tüzifa és szén
előnyösen beszerezhető
Lobstein Testvérek
Ferenc József ut 16. II. em.
Telefon 11-34.
Telep: Pesti ucca 2, Telefon 13-85.

15 százalékkal kevesebb dízetést vesznek fel ezután a képviselők

Budapest, október 27. A képviselői díszletek leszállítása ügyében összehívott pártközi értekezleten a kormányt Darányi Kálmán államtitkár képviselte. Ezenkívül megjelentek Rubinek István, Wolff Károly, Tury Béla, Nagy Emil, Hunyady Ferenc gróf, Kállay Tibor, Rassay Károly és Szilágyi Lajos. Gróf Apponyi Albert és Pallavicini ögróf közölték, hogy hozzájárulnak a pártközi konferencia határozatához.

Almássy László, a Ház elnöke ismertette a kérdést, majd Rassay Károly kifejtette, hogy nem osztja azt az aggodalmat, amely szerint a pártközi konferencia a parlament szuverenitását érinti. Tury Béla közölte, hogy az indítványhoz, Hangoztatta, hogy véleménye szerint a választott képviselők közül csak az elnökök kellene díszleteiket adni.

Rubinek István rámutatott arra, hogy az egységspárt pártértekezlete foglalkozott a redukció kérdésével és azt határozatlanul elfogadta.

Többek felszólalása után elhatározták, hogy a párt vezetők felkérlik a párt tagjait arra, hogy november elsején 15 százalékkal csökkentett díszleteiket vegyék fel.

A losangelesi női hullák titka kiderült

New-York, okt. 23. A losangelesi női hullák rejtélyes ügyére most már nagyjából világosság derült. Megállapították a bírónőkben talált női holttestek személyazonosságát. A két nő: Agnes Leroy 32 éves röntgenteknikus és Hedvig Samuelson, az előbbinek 23 éves barátnője. Kiderült, hogy mind a ketten Phoenix városban laktak. Leroy kisasszony az egyik szanatórium röntgenosztályának alkalmazottja volt, Hedvig Samuelson pedig néhány héttel ezelőtt, mint páciens költözött ebbe a szanatóriumba. Megállapították azt is, hogy a bírónőket Mrs. Ruth Judd, ugyanezen a szanatóriumnak a titkárnője adta fel Phoenixből Los-Angelesbe azzal az utasítással, hogy a losangelesi pályaudvar ruhatára addig őrizze a bírónőket, amíg ő személyesen nem jelentkezik. Mrs. Judd azóta eltiűnt. Megállapították, hogy ez a fiatal nő, akinek különös hajlamai voltak, féltékenységből ölte meg a két nőt. Kihallgatták a gyanúsított asszony férjét, aki elmondta, hogy felesége az utóbbi hónapokban minden tekintetben abnormisan viselkedett.

Véres bucsu a Dunántúlon. Zalaezerszegről jelentik: A zalamegyei Mielej községben súlyos kimenetelű verekedés történt. A községben bucsu volt és a lakosság mulatozásra gyűlt össze a korcsmába, ahova a szomszédos Rózsásszeg községből is felvonultak a legények, akik az itteni legényekkel már régóta haragban vannak. Este 9 óra tájban a régi haragosok között verekedés tört ki, a rózsásszegiek az ajtókat bezárva, rátámadtak a mileji legényekre. Hosszú időn át tartott a harc késekkel, botokkal, szódásüvegekkel, sőt az egyik rózsásszegi legény revolvért is használt. A golyók egyrésze a falba fúródott, több golyó azonban Fonyó József legényt találta. A golyó az arcon hatolt be, a fogsort kiütve a baloldalon jött ki. A verekedésnek csak akkor lett vége, amikor a rózsásszegiek győztesként kerültek ki a harcból. A verekedésnek több súlyos és könnyebb sebesültje van. Legnagyobb részük késszurástól sebesült meg. A csendőrség a lövöldözöket őrizetbe vette.

Miniszteri bizottság vizsgálja felül Hajduszoboszló gazdasági ügyeit

Megemlékeztünk már arról, hogy Hajduszoboszló város a múltban folytatott gazdálkodása és a bekövetkezett általános rossz gazdasági helyzet miatt olyan szomorú pénzügyi viszonyok közé került, hogy a háztartását már csak a legnagyobb nehézségekkel sikerült ideig-óráig fentartani. A különben nagy jövőjű hajduváros tarthatatlan helyzetére a kormány figyelmét is felhívták, amely egyébként a hozzá érkezett felterjesztésekből és költségvetésekből is láthatta, hogy Hajduszoboszló helyzetén segíteni kell. Megindult tehát a szanálási akció, amelynek során a napokban Budapesten járt dr. Hadházy Zsigmond főispán és Fásó István alispán is. Részvételükkel a pénzügyminisztériumban egy miniszteri bizottság értekezletet tartott, amely részletesen letárgyalta Hajduszoboszló

város gazdasági helyzetét. Mivel azonban a rendelkezésre álló iratokból a tiszta képet a bizottság megállapítani nem tudta, bizottságot küldtek ki, amelynek az lett a feladata, hogy a helyszínen vizsgálja meg az állapotokat és tegyen jelentést. Ez a bizottság hétfőn Hajduszoboszlóra érkezett Kulics György miniszteri tanácsos vezetésével és megkezdte a város gazdasági és pénzügyi helyzetének vizsgálatát. A vizsgálat még kedden is tartott.

A kiküldött bizottság munkájának eredményéről jelentést tesz a belügyminiszternek és a pénzügyminiszternek s akkor újra összehívják a miniszterközi bizottságot, amely az eléje tárt adatok alapján tesz majd javaslatot Hajduszoboszló város szanálása érdekében.

A takarékosági bizottság az üzemi alkalmazottak javadalmazásának leszállítását javasolja

A városi takarékosági bizottság kedden tartotta utolsó érdemleges ülését, mert mint megirtuk, hétfőn már csak összefoglaló és záró ülést tart. A keddi ülésen az üzemi alkalmazottak javadalmazásának megállapításával foglalkozott, mivel az üzemi alkalmazottaknak ezidő szerint nincs miniszteri jóváhagyott javadalmazása.

A kérdés tárgyalását a világitási vállalat alkalmazottai javadalmazásának megállapítása nyitotta meg. Az ügynél többen szóaltak fel és különösen a jutalék kérdésében hangzottak el felszólalások. A felszólalások egyik része a jutalékrendszernek elvi okokból való eltörlése mellett hangzott el, míg a másik része a felszólalóknak a jutalékrendszerrel a kereskedelmi és ipari szokásoknak megfelelően fennakart tartani. Végül is, miután dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes egyenként ismertette a javadalmi tételeket, a bizottság leszállított mértékben megállapította a javadalmazásokat azaz, hogy ez az intézkedés a létszám- és fizetés-csökkentő miniszteri rendelet értelmében tulajdonképpen csak egy évről szól. Ugyancsak erre az egy évről a bizottság javasolja a különböző vállalatok alkalmazottai jutalékának bizonyos százalékkal való leszállítását.

A vita során Hegymegi Kiss Pál ama megjegyzésére, hogy minden megállapítás tulajdonképpen hiábavaló, mert már utban van az újabb

miniszteri rendelet, amely újabb csökkentett fizettségmegállapítást követel. — Vásáry István polgármester kijelentette, hogy tud erről. Sajnos, mindaddig nem lesz meg a nyugalom, amíg az értékeknek a nagy világválságban való csökkenésében olyan szegény nem lesz mindenki, mint a mezőgazdaság. Ekkor mindenki szegény lesz, de nem koldus és így szegényen, de nyugodtan dolgozhat mindenki ismét. Csökkent a mezőgazdaság, a tisztviselő értéke, csökkenni fog a munkás bére is és csökkenni kell a mobil tőke értékének is.

A bizottsági elnök ezek után megállapította, hogy a takarékosági bizottság ezzel befejezte munkáját és összefoglaló záró ülését hétfőn délután tartja meg.

Szörmebundák kijavítását átalakítását olcsón vál aom a nyár folyamán és bundák, prémbőrök nagyválasztékban KÖVÁRY szűcs mester, József kir. herceg ucca 3. szám.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

Eladó házhelyek

a Sestakertben és a Hadházy ucca végén, illetve az Erdősoron 250-300 öles nagyságban. Értekezhetni Tóth és Sebestyén R. T. Fűrdő u. 2. sz. irodájukban. Telefon 6-10.

aranyszállitmányt csomagolnak ki. Egy párisi pályaudvaron amerikai

HIREK

A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG telefonszámai:

Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 19-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Előfizetőinkhez

Tekintettel arra, hogy a lap előállítására tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékot sürgősen beküldeni sziveskedjenek. — Postatakarék befizetési lap száma: 29.910.

Tisztelettel: a KIADÓHIVATAL.

Reformációi ünnepély. Október 31-én, a reformáció emléknapján délelőtt 9 órakor a Kistemplomban a nem református iskolákba járó növendékek részére ünnepi istentisztelet lesz, a következő sorrenddel: 236. dicséret 1. verse. 237. dicséret. Bibliát olvas és imádkozik Kántor József v. o. lelkész. 31. dicséret. Prédikál, imát mond és áldást oszt Mezey Béla v. o. lelkész. Székely Irén nőiipariszkolai tanuló szaval. 288. dicséret 1-4. verse.

A Debreceni Orvosegyesület október 29-én, csütörtökön délután 6 órakor a belklinikai tantermében tartja I. tudományos ülését. Tárgysorozat: Bemutatás: Bodnár Tibor: Spina bifida ritka szövödménye. Jáki Gyula: Elephantiasis cruris. Előadás: Arvay Sándor: Az ovarialis hormon hatása a gázcserére.

Hamis pengősök Debrecenben. Gemecsei Istvánné Csapó ucca 101. szám alatti lakosnak a sütődéjében hamis pengősökkel fizetett egy ismeretlen vásárló. A hamis pengősökből két darabot találtak meg. Az egyik igen sikerült hamisítvány. A nyomozás folyik.

Megkezdik az inségakcióban összeirottak viszonyainak felülvizsgálását. Ismeretes, hogy a debreceni inségakcióban segélyezésre közel tizenegyezer személyt jelentettek be. Ezeknek viszonyait és különösen azt, hogy ugy maguk, mint csalágtagjaik valóban rászorultak-e az inségakciókra, felülvizsgálják. E felülvizsgálatot az adóhivatal kiküldött tisztviselői szerdán reggel kezdik meg és olyan erővel és gyorsasággal végzik, hogy a segélyezés november elsején akadálytalanul megindulhasson.

A hajduszoboszlói villamos igazgató iparjogositása. Megemlékeztünk az elmúlt hóban arról, hogy a hajduszoboszlói iparhatóság szerelői iparjogot adott ki Veres okleveles mérnöknek, a hajduszoboszlói villamos művek igazgatójának. Az ügy tárgyalása során az a megállapítás is napvilágot látott, hogy az igazgató rokonságban van az alispáni körökkel, később azonban megállapítást nyert, hogy az alispán semmiféle rokonságban nincs az igazgatóval és az egész ügyben csak annyi szerepe volt, hogy az iparjog megadását — felelősségétől — felülvizsgálta és jóváhagyta, illetve később a miniszterhez felterjesztette.

Az adománygyűjtések felülvizsgálata. A belügyminiszter elrendelte, hogy az adománygyűjtések eredményének felülvizsgálatát ezután az alispán végezze el. Eddig az eredményeket felülvizsgálat végett a belügyminiszterhez kellett felterjeszteni.

— Az írók és művészek törzsasztala szerdán délután 6 órakor tartja rendes heti összejövetelét az Ujságíró Clubban.

— Szombat esték a Kereskedelmi Csarnokban. A Debreceni Kereskedelmi Csarnok vigalmi bizottsága a napokban tartott ülésén elhatározta, hogy a szombat esti családi összejöveteleket, amelyek a nyár folyamán a tagok által közkedveltségnek örvendtek, a téli szezonban is rendszeresíti. Az első szombat estét e hét szombatján esti 9 órai kezdettel tartják meg, amelyre a vigalmi bizottság ez uton is meghívja a Csarnok tagjait, valamint hozzátartozóit is.

— Tizenkét évi fegyházat kapott, mert meggyilkolta a feleségét. Szegedről jelentik: Ma tárgyalta a szegedi törvényszék Varga Mátyás bűnügyét, aki május 4-én meggyilkolta feleségét. A vádirat Varga Mátyást előre megfontolt szándékos emberöléssel vádolja. Varga vallomásaiban elmondta, hogy felesége megcsalta s ezért gyilkolta meg. A vádbeszédek elhangzása után a bíróság kihirdette ítéletét, amely szerint Varga Mátyást házastársán elkövetett szándékos emberölés bűntetteiben mondta ki bűnösnek s ezért 12 évi fegyházra ítélte.

— Egy özvegy tanítóné és a leánya öngyilkosok lettek. Budapestről jelentik: Ma délután az Alföldi ucca 18. sz. házban felnyitatták özvegy Bizig Jenőné, egy tanító özvegyének lakását, mert a szomszédok hosszabb idő óta nem látták eltávozni lakóit. A konyhában holtan találták Bizig Jenőné, aki átölelve tartotta 9 éves, ugyancsak halott leánykáját. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint az özvegyasszony körülbelül 15 nappal ezelőtt mérgezte meg magát és leánykáját. A tett oka ismeretlen.

— A debreceni ipartestület mászáró szakosztálya ma, szerdán este pontosan hét órakor az ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: alelnökválasztás és egyéb fontos folyó ügyek. Az ülés fontos tételként a szakosztályi tagok teljesszámú és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

— A nők elhelyezkedése a gazdasági életben. A nyár folyamán több ízben foglalkoztak a leányok pályaválasztásának kérdésével. Rámunk arra, hogy a gazdasági irányú képzettség, a közgazdasági tudás az, amely a legnehezebb viszonyok között is a legtöbb biztosítékot nyújtja a nőknek a boldogulásra, az elhelyezkedésre. A szorgalmukkal kitűnő nőket a különböző vállalatok mindenkor szívesen alkalmazzák. Ezt bizonyítja teljes mértékben az az értesülésünk, hogy a június hónapban érettségizett kereskedelmi leányok aránylag igen jelentős részének, számszerint tíznek 60-80 pengős kezdőfizetéssel már is sikerült különböző helybeli vállalatnál elhelyezkednie. Ha figyelembe vesszük, hogy sok végzett tanuló nem is akar elhelyezkedni és azt hogy többen nyelvi és egyéb ismereteiket gyarapítják, ez a tény igen biztató a jövőre nézve és teljes mértékben megerősíti a cikkeinkben kifejtett álláspontunkat.

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

— Sütőmesterek figyelmébe. E hó 29-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja a debreceni ipartestület sütő szakosztálya az ipartestület kistanácstermében ülést. Tárgy: Beszámolás a budapesti kongresszusról s a kenyérrák rendezése. A szakosztályi tagok feltétlen megjelenését azzal a megjegyzéssel kéri a szakosztály elnöksége, hogy ezen ülés, tekintettel arra, hogy már másodszori összehívás, a megjelenő tagok számára tekintet nélkül határozatképes lesz.

— Ellopták a kerékpárját. A debreceni rendőrségen jelentette ifj. Kovács Sándor kereskedő, hogy a Piac ucca 8. számú ház elől ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Az új felmelt illetékügyi utmutató megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében, Ferenc József ut 34. szám.

— Vendéglő a Margit-fürdő parkjában megbízható szakembernek kiadó. Érdeklődők forduljanak a Margit-fürdő igazgatóságához.

RADIO

SZERDA, október 28.

BUDAPEST. 9.15: Gramofonhangverseny. — Közben 9.30: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízálásjelentés magyarul és németül. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: Kóczé Gyula és cigányzenekarának hangversenye. —

Közben: 12.25: Hírek. — 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4: Péczy József novellái. Felolvassa a szerző. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. — 5: „Kazinczy mint államfogoly a Margitszigeten.” Rexa Dezső előadása. — 5.20: Hangverseny. — Közreműködik Sebeők Márta (ének), Huszár Mária (zongora) és György Pál dr. (ének). Zongorán kísér Polgár Tibor. — 6.40: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Bonaventura). — 7.10: A Magyarországi Munkásdajegyletek Szövetsége képviselőtében a Budapesti Munkás Dalkör és a Budapesti Élelmiszei Munkások Dalkörének hangversenye. — 8.10: A „Világpolitika” sorozat IV. része. Irta és felolvassa Ottlik György. — 8.40: Kamarazene-est a Magyar Vonóstrió (hegedű: Országh Tivadar, mélyhegedű: Salgó Sándor, gordonka: Friss Antal) és Welser Tibor (ének) közreműködésével. — Utána kb. 10.10: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löverseny- és ügétversenyeredmények. — Majd: A Fejes szalonzenekar és Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével.

SPORT

Tallózás a vasárnapi mérkőzés után

Az Ujpest-Bocskay találkozás nem hozott semmi változást a két csapat mérkőzéseinek történetében. Az Ujpest még mindig nem tudta megtörni a debreceni pálya varázsát, sőt a döntetlen eredménynek, miként a multban, most is örülhetett. A játékok képe szintén a régi volt. A Bocskay támadott és az Ujpest szívósan, szerencsétől segítve védekezett. Valami azonban nem volt régi: az érdeklődés. Amikor a magyar bajnok játszik Debrecenben, nem ennyi embernek kell lenni az ülőhelyeken. Bármilyen nyomorúságos is a gazdasági helyzet, egy ilyen esemény a 120 ezres Debrecenben több embert kell, hogy érdekeljen, mint háromezret. Hiszen Budapest sem jobb a helyzet, a nagy események azért megtartották a nézőszámukat. A bevétel vasárnap még az ötezer pengőt sem érte el és önkéntelenül is felvetődik a kérdés: megérdemli-e Debrecen, hogy ilyen kitűnő csapata legyen és a közönség ilyen nagy-szerű küzdelmeket élvezzen? A professzionizmus bevezetése előtt elérhetetlen álomnak tűnt fel, hogy vidéki csapat méltó ellenfele legyen akár egy kisebb pesti csapatnak is és mikor a Bocskay ledönti ezt a kínai falat, ezért áldozatot kell hozni. Mert egy ilyen csapat eltartása pénzbe kerül és nem lehet 20 embertől azt a fényűzést várni, hogy végkimerülésig nyuljon a zsebébe és szője ki az újabb és újabb ezreket. Pedig igénye van ám a debreceni közönségnek. Jó csapatot, jó játékosokat és jó tréner követel, arról azonban nem beszél, hogy honnan teremtsék elő a rávalót? A Bocskay csapata Debrecen városáé és a debreceni közönségé, eltartása tehát közérdek és közös kötelessége mindenkinek, aki a sportért lelkesedik. Miskolcon egy derby 8-10.000 pengő bevételt jelent, Debrecenben 4500 pengőt. Hát még ha Miskolcnak ilyen jó csapata lenne?

A fővárosi sajtó, amely nagyon szereti tömjénezni a nagycsapatokat, ezuttal kénytelen volt elismerni, hogy a Bocskay jobb volt. Sajnos, a pesti lapok Avar második gólját, illetve Klein bíró tévedését túlmértékelték. A Nemzeti Sport keddi számának „Azt beszélük” rovata foglalkozik ezzel a témával és okosan, tár-

gyilagosan fejt ki, hogy bár Klein Árpád tévedett talán, de a szabályok ellen nem vétett. A Nemzeti Sport volt különben az egyetlen orgánium, amely Borsányi hendzét is tárgyilagosan mérlegelte, a többiek azonban ezt bölcsen elhallgatták. Az Ujpest is csak Avar góljáért hibáztatja a bírót, de azt elfelejtte, hogy a hendz miatt elmaradt 11-es a Bocskayt mennyire sújtotta. Debrecenben már sokkal tárgyilagosabbak. Egyformán értékelik mindkét esetet.

Szegény Teleky Pali! Mérkőzés után mindenki örült az öltözőben, csak ő hajtotta le szomorúan fejét, nem tudta megbocsátani önmagának, hogy a II. félidő végén azt a nagy helyzetet kihagyta. Végzettségű azonban, mert a debreceni közönség előtt emiatt nem csökkent tekintélye, továbbra is úgy szereti mindenki, mint eddig. Az a középcsatár-játék, amit ő mutatott, kárpotolt a kihagyott helyzetért és az elmaradt győzelemért. Csak mindig úgy játszszi, mint vasárnap és akkor nem lesz hiba még a kapufa sem.

Mátéffy nem volt fitt vasárnap, a gólszák azért maradt üres. Pedig nem lehet szemére vetni a fürge bal-összekötőnek, hogy nem akart játszani, hiszen ő volt talán az egyetlen csatár, aki ott lógott mindig a kapus nyakán és éhesen leste a pillanatot, amikor berugja a maga gólját. A közönség nem is vette észre örömeiben, hogy Opat góljánál éppen ő gyomroztta Hubát és nem engedte a kapust ugrani a labdáért. Ez is érdem, amit nem szabad elfeledni. Kiabáljuk most neki a tribün stílusában: lesz jobb, lesz jobb!

A debreceni közönség bizonyára nem is elmélkedett még azon, hogy a sportesemények alkalmával mily egyszerű munkát végez a helyi-vasút intézősége. Sűrített villamosjáratok teszik lehetővé, hogy mindenki idejében kijusson a mérkőzésre, mikor pedig ennek vége van, már ott várnak a kocsik sorai és percek alatt szállítják be a közönséget a városba. Amíg azonban ezt a kitűnő munkát Debrecenben alig veszik észre, addig az „Ujság” kiküldött munkatársa, aki vasárnap mindent alaposan megfigyelt, ami a mérkőzés-

sel kapcsolatosan történt, a mérkőzésről irt terjedelmes beszámolójában megemlékeznek a debreceni villamos társaságról is. A cikk ide vonatkozó fejezete így hangzik:

A debreceni villamostársaságtól tanulhatna a BSzKRT. A derby-számba menő mérkőzés forgalmát nagyszerűen bonyolította le, sőt a mérkőzés végeztével legalább annyi villamos várta a pályáról kiözönlő közönséget, mint Budapest egy válogatott mérkőzés alkalmából. Pedig Debrecenben maximálisan öt-hatezer főnyi közönség megy ki a mérkőzésre és nem ötven-hatvanezer. Még valamit érdemes feljegyezni: a peronon szabad a dohányzás.

Mi is tartozunk annyi elismeréssel a helyiivasutnak, hogy ebből az alkalmából a közönség nevében megköszönjük a sport érdekében végzett megértő munkáját, amellyel hozzájárul a népszerűsítés propagandájához.

A testnevelési adó állítólagos be nem fizetése miatt az Ujpest magának követeli a vasárnapi mérkőzés mindkét pontját.

Veszély fenyegeti a Bocskay becsületesen kiverekedett pontját. Az Ujpest ugyanis feljelentette a Bocskayt, hogy ez nem fizette be idejében a Somogy mérkőzés után járó testnevelési adót és emiatt vasárnap a Bocskay játékjoga fel volt függesztve. Kedden este Mózés és Artur fővárosi képviselőktől kérték a befizetési elismervény felmutatását, de Mózés ennek nem tudott eleget tenni. A PLASz intéző-bizottsága elrendelte a vizsgálatot és amennyiben a Bocskay nem tudja igazolni az adó befizetését, a másik pontot is az Ujpest javára fogják írni.

Megkérdeztük ebben a kellemetlen ügyben B e k e Barnát, a Bocskay alelnökét, aki megnyugtató felvilágosítást adott. A Bocskay ugyanis csekken még szombaton átutalta a pénzt, a feladó-vevényt pedig egyszerű levélben felküldte Mózésnek, aki azonban ezt a levelet még eddig nem kapta kézhez. A posta mindenképpen hitetlen tudja tehát igazolni, hogy a Bocskay idejében eleget tett kötelezettségének.

DEBRECENBEN LESZ VASÁRNAP A KISPEST-BOCSKAY MÉRKŐZÉS.

A kispesti pályán vasárnap, Mindenszent napján tilos a futball. A Kispest tehát fel akarta cserélni pályaválasztó jogát, de a jobb tavaszi terminus reményében a Bocskay ezt az ajánlatot nem fogadta el. Sikerült azonban olyan megállapodást csinálni, hogy tavasszal is Debrecenben legyen a mérkőzés s így vasárnap már az első találkozás is a Diószegi-úti pályán lesz.

Markos visszavonta feljelentését. Kedden este kellett volna tárgyalni a PLASz-ban Markos egyoldalú szerződésbontást kérő beadványát. Közben azonban Markos kibékült Bódyval és a Bocskayval és visszavonta kérelmét, míálta az ügy „barátságos” elintéztét nyert. Markos tehát további intézkedésig a Bocskaynál marad.

Legszebb
menyasszonyi
tényképek
Liener műtermében
Csapó u. 1.

KÖZGAZDASÁG

SZILÁRD A GABONAPIAC.

Határidőzlet: Buza: december 10.78, 84, zárlat 10.76, március 11.88, 83, 90, 95, 97, 93, 97, 87, zárlat 11.86-88. Rozs: december 11.55, 60, zárlat 11.53-55, március 12.58, 60, 62, 65, 60, 57, zárlat 12.55 57. Tengeri: május 13.23, 25, 29, 30, 20, 16, zárlat 13.19-21.

Készlet: Buza: tiszai 77 kg. 10.65 -10.95, 78 kg. 10.80-11.10, 79 kg. 10.95 -11.25, 80 kg. 11.00-11.30, fitiszai 77 kg. 10.10-10.35, 78 kg. 10.25-10.50, 79 kg. 10.45-10.65, 80 kg. 10.50-10.70, fejérm., dtuli 77 kg. 10.05-10.30, 78 kg. 10.20-10.45, 79 kg. 10.40-10.60, 80 kg. 10.45-10.65, pestv. 77 kg. 10.10-10.35, 78 kg. 10.25-10.5, 79 kg. 1.45-10.65, 80 kg. 10.50-10.70, bácskai 77 kg. 10.05-10.30, 78 kg. 10.20-10.45, 79 kg. 10.40-10.60, 80 kg. 10.45-10.65. A különleges (80 kg.) tiszai buza 11.50-12.50 P. - Rozs: pestv. 10.80-10.90, egyéb rozs 10.80-10.90, tak. árpa I. 16.00-16.50, tak. árpa II. 15.75-16.00, felv. sörárpa 19.00-22.50, egyéb sörárpa 17.50-19.00, zab I. 18.25-19.00, zab II. 17.75-18.00, egyéb tengeri 15.75-16.00, korpa 10.10 -10.20, 8-as liszt 13.30-13.75, repce 21 -22.00, köles 14.00-16.00, lucerna 70.00 -75.00, lóhere, ar. 115-125, lenmag I. 22.00-22.50, lenmag II. 21.50-22.00, kék mák 64.00-65.00, Vikt. borsó 20-26, expr. borsó 16-20, fehér bab 18-19.50, fűribab 26-31, lencse, kis 25-30, lencse nagy 36-40.

TERMÉNYTÖZSDE-ZÁRLAT.

Csikágó, október 27.

(A zárójelben levő számok az előző napi zárlatot jelentik.) Buza: (53.25) 57.625-75, (58.875) 61.125, (60.25) 62.50-625, (60.75) 63.125 -25, tengeri: (37.375) 38.75, (39.625) 48.75, (41.75) 42.875, (43.75) 44.625, zab: (23.625) 24.375, (-) -, (26.25) 27, (26) 26.75, rozs (41) 42.25, (44.50) 45.25, (41.50) 47. Liverpool: 4/11 1/2, 5/1 1/4, 5/4 3/4, 5/3 7/8. Buenos-Ayres: Buza 7.20, 7.29, tengeri 5.15, 5.24, 5.38, zab 7.05.

VALUTA-ÁRFOLYAMOK.

Angol font (1 font 21.25-22.75. Belga (100 belga) 79.15-80.15. Cseh korona (100 cseh k.) 16.84-16.98. Dinár (100 dinár) 10.06-10.16. Dollár (100 dollár) 568.50-572.50. Francia frank (100 frank) 22.35-22.65. Hollandi forint (100 frt.) 230.10-231.90. Lengyel zloty (100 zl.) 63.35-64.15. Lei (100 lei) 3.39-3.49. Léva (100 leva) 4.08-4.20. Lira (100 lira) 28.95-29.75. Német márka (100 n. m.) 135.00-136.00. Svájci frank (100 frank) 111.35-112.35.

A debreceni állatvásár. Kedden a lóvásáron közepes volt a felhajtás, irányzat lanyha. Jó minőségű ló 300-500, közepes 150-től felfele, silány 30-nál kezdődött. A szarvasmarhavásáron szintén közepes volt a felhajtás. Szopósborjú élősúlyban 55-70, vágómarha 45-65, fejőstehén 150-360, jármos ökrök 300-600.

Porosz szenet

szolgálatunk ki annak, aki hazai szenet is vásárol.

Csak Salgótarjáni

kályhaszenet és taitai tojás briketet tartunk raktárunkban.

Tűzifa hasonlóan és felaprítva a legolcsóbb árban.

Vágó Rezső r. t. telepén

Híd ucca 12. - Telefon 131.

Mozik műsora:

Szerda, október 28. A hétköznapi 5 órás előadások mérsékelt helyárakkal.

Table with 2 columns: Theater name and program details. Includes Vigszínház, Uránia, and Apolló.

A Meteor mozi műsora

Ma, szerdán: „Császár riválisa” 10 felv. dráma. Főszereplők: John Barrimore, Lovell Sherman, Marion Nixon, Armida és Hobart Bosworth. Megelőzi: „Véres riport” 8 felv. kalandor dráma. Főszereplők: Mary Astor és Lloyd Hughes. Előadások: 6-8 órákor félhelyárakkal.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

MŰSOR:

SZERDA délután 3 órákor Feketeszdrú cseresznye. Ifjúsági előadás. Kardoss Géza felléptével. - Este 8 órákor: Vihar a Balatonon. Operett. CSÜTÖRTÖK délután 3 órákor: Feketeszdrú cseresznye. Zónaelőadás. Kardoss Géza felléptével. - Este 8 órákor: Vihar a Balatonon. Operett. PÉNTEK: Vihar a Balatonon. Operett. C) bérlet. SZOMBAT este 8-kor: A mosoly országa. Szücs László, a m. kir. Opera tagjának vendégfelléptével.

KÉT NAGY FILM AZ URÁNIÁBAN.

Kedden gyönyörű műsort mutatott be az Uránia mozgó. Két nagy kép pergett le és bármelyik önálló műsorban is megállná helyét. A „Marokkói kávéház” változatos és izgalmas dráma, cselekménye erősen elűt a sablontól. A likített, tempós rendezés, a nagyszerű színészi produkciók megérdemelt sikerhez vezetnek. Harold Murray és Tiffi D'Orsay alakításai és énekszámai hatásosak.

A „Modern Vénusz” 8 felvonásos Fox attrakció, bár a színpad szerényen csak „kis hangos film”-nek tünteti fel. Szélfelmes vigjáték, sok kedves ének- és táncszámmal, káprázatos rüvűvel. A legjobb amerikai színészek, élükön El Brendel-ci és Marjorie White-al tökéletes színészi játékossá? Megkért, hogy ne tegyék említéssé? Mindkét kért nagyon tetszett a közönségnek, szórakoztatóbb műsort elképzelni sem igen lehet.

3306/1931. aü.

FELHÍVÁS.

Felhívja a városi adóhivatal a város adóközlőközlőjét, hogy az 1931. évi IV. évnegyedre esedékes együttesen kezelt közzadói tartozásait november hó 15-ig fizesse be. A befizetés napenként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy a hivatal 31713. számú postatakarék pénztári lapján eszközölhető.

A befizetést elmulasztókkal szemben a hivatal a határidő lejártá után végrehajlási eljárást indít. Debrecen, 1931 október hó 26. Városi Adóhivatal.

Két hét az élet!

Írta: PAUL VAN DER HURK. VÉCSEY LEÓ fordítása. 10

— Ó, a miss nem tudta? — csodálkozott, levegő után kapkodva. — Azok az ostoba szobaleányok az okai! Milyen kár! A miss biztosan megnyert volna egy szépségdíjat.

— Azt gondolja, hogy az első díjat? — Természetesen. A díjnyerésről szóló párbeszéd valahogy szíven találta Hans Eberhardtot. De tartotta magát fogadalmához s még ekkor sem tekintett fel reggelizőasztaláról... Grace pedig könnytelenül folytatta. Most rajta volt a sor:

— Unalmas fészék ez, piccoló! Mindig ilyen üres? ... Nincsenek amerikaiak a szállodában? Nincsenek itt híres emberek? Valami világbajnok?

— De igen, miss. Van egy! — Kicsoda? — Mr. Bell! Ó is a Grand Hotelben szállt meg. Híres ember... A portás azt mondta, hogy Mr. Bell a világ legkövérebb embere. Ó lett tavaly a kövérség világbajnoka.

Hans Eberhardt, reggelizőasztala mellett alig tudta elfolytani elementáris erővel feltörő vidámságát. Grace Perry összerántotta homlokát.

— S a tenniszversenyzők? — Tegnap elutaztak, miss.

— Ó, akkor igazán reménytelen fészék lett Nizza!

— Meg lehet szokni, miss! — Sehol egy lélek!

Hans Eberhardt nem bírta tovább a mérközést. Felállott asztala mellől és anélkül, hogy egyetlen pillantást is vetett volna a széles, kacér tüllkalap felé, ruganyos léptekkel visszament a szállodába. Ott első útja a néger segédportás felé vezetett.

— Halló, portás, — fordult hozzá közböcs arccal — ki az a magas, vöröszőke fiatal amerikai hölgy, aki odakünn ül a terrazonon?

— A monsieur bizonyára miss Grace Perryt gondolja! ... Ó, a csodaszép fiatal hölgy csakugyan amerikai. De most Párisból jött ide!

— Egyedül? — A miss egyedül utazik, kísérő nélkül. Ez amerikai ifjú hölgyeknél így szokás!

Hans Eberhardt a szája szélére biggyesztette a cigarettáját, megbillentette a sapkáját és kifelé indult a szállodából. A következő percben már a nyilegyenes Promenade des Anglaises széles aszfalt-sugárútján, a világ leggazdagabb embe-reinek csodálatos korzóján járt, a páris tengerparton s kintinó hangulatban arra gondolt, hogy a sokféle, ezer meg ezer nő között, akik Berlin utcáin, Páris boulevardjain, a strandokon, a luxusvonatokon, a Grand Hotel halljában, Nizzában és a világon bárhol eddig eléje kerültek, egyetlenegy sem tett rá olyan mélyhatást, mint ez az eleven, vöröszőkehajú, elkényeztetett kis amerikai lány, ez a Grace Perry...

— Pompás filmarca van! — állapította meg elismeréssel az ujdonsült, magacsinálta filmgyáriigazgató. Aztán arra gondolt, hogy ha Grace amerikai leány, aki egymagába utazik Európába, akkor ez azt jelenti, hogy bőven van pénze. Valószínűleg nem neki, hanem a papájának. Az önálló európai utazás, a független garsonélet az amerikai dollárkirály-lisasszonyok kiváltsága. Az ilyen leány valóban azt tehet, amit akar, ha valaki megtetszik neki...

Ez a gondolat jóleső melegséggel töltötte el Hans Eberhardt szívét... Az bizonyos, hogy végtelenül tetszik neki a kis amerikai miss. A beszélgetésből, amit a pincérel folytatott, kivehető, hogy nincsen régen itt és nincsen társasága. Ó, minden pompásan megy!...

Hans Eberhardt annyira elmerült színes gondolataiba, hogy észre sem vette, amint bekanyarodott a sétányra torkolló nizzai boulevardok egyikére s egyszerre csak a város közepén, a játékosan csengető, apró villamoskocsik és büszke autók szédítő forgatagában találta magát.

— No sebak — gondolta. — Ugy is meg kell ismerkednem a várossal és van némi bevásárolni valóm is.

... Grace Perry pedig ezalatt elhelyezkedett a Promenade des Anglaises egyik árnyékos, hűvös padján, közvetlenül a gyorsan benépesülő korzó előtt, szemben a tenger csodálatosan nyugodt, kétkükrös végtelenségével. A mellette elhullámzó, tarka emberrengésben a világ minden nemzete képviselve volt.

Cseh gyárosok, japán diplomaták és diákok, német turisták, magyar bankigazgatók, spanyol kalandorok és hollandi gazdálkodók voltak ott végtelen sorban. A gólyaléptű, tökéletesen öltözött, nyugodt angolt pontosan meg lehetett különböztetni izléstelen ruhájú, izgága, hangos amerikai fajtestvéreitől. Közben egy-egy egyiptomi herceg tarkította a menetet, két-három feleségével, valamennyien arannyal himzett, nemzeti viseletben. Vagy egy maharadza, eleven, mozgó ékszerkirakat. S a tömeg zömét kokottok alkották, csupa káprázatos divatmodell, kokottok a világ minden tájáról.

(Folyt. köv.)

12949/1931. vhsz. Árverési hirdetmény. A debreceni kir. járásbírósnak 12163/1931. sz. végzése folytán dr. Kövér Soma budapesti ügyvéd által képviselt Magyar-Belga ásványolaj rt. végrehajtató javára, debreceni lakos vh. szenvedő ellen P 252.07 tőke, ennek megítélt kamatai és P 74.96 eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett Debrecenben, Bellegelő 143. sz. tanyán 1931 nov. 4. délután 3 órákor 3.650.- pengőre becsült ingók u. m. termények gazdasági eszközök, butorok, stb. birói árverésen eladtnak. Debrecen, 1931. évi október 5. napján. Rákóczy László bír. végrehajtó.

DEBRECENI STATUSQUO IZRAELITA ANYAHITKÖZSÉGTŐL.

886/931.

HIRDETÉS!

Ez uton is értesítjük a hitközség összes tagjait, hogy az 1931/32. igazgatási évre megállapított adóajstrom nyolc napra a hitközségi irodában közszemlére kitéjtett.

Ezen időn belül — a hivatalos órák alatt — az adóajstrom megtekinthető és minden hitközségi tagnak jogában áll a saját adójára nézve a Felsőzámlási Bizottsághoz címzendő felszámolását írásban enyujtani: 1931. november hó 5-ig bezárólag. (Alapszabály 44. §.) Debrecen, 1931. október 27.

AZ ELNÖKSÉG.

APRÓ HIRDETÉSEK

- Kiadó lakás, 3 szobás Nap u. 15. sz., 5 szobás Kossuth 5. 3928
Baross ucca 5. egy udvari szoba, — konyha, kamara novembertől kiadó. 3929
Zálogcédulákat, szoba klozeteket összecsucos vaságyakat, gyermek kocsikat keres megvételre az Ingó-sággközvetítő. 3931
Igen szép egész és fél hálószobák, könyvvállványok, álló fogasok, takerékűtűzhelyek, majdnem egész új varrógépek igen olcsó alkalmáron kaphatók, jelenleg az Ingó-sággközvetítőben. 3930
Kétszobás lakás, Kossuth u. 39. alatt kiadó, házmeister. 3936
Gyermektelen vicházmeister felvétetik azonnalra. Arany János ucca 2. Jelentkezés 8-12-ig, házmeisternél. 1279
Négyszobás modern uccai lakás, parkettes, nov. 1-re kiadó. Csapó 24. Barna. 3937
Emeletes bérház eladó a város legforgalmasabb helyén, nagy telekkel, 25 évig adómentes, 10% bérjövdelemmel. Cim a kiadóban. 3938
15-20 darab marhát telettetésre elvállalok. Hajduböszörmény, Sárossy Antal, Tisza István ut 17. 3939
Egy jó családból való fiu hentes tanulóknak felvétetik. Kinizsi u. 60. Katona. 1280

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR VASTAGBÓL BETÜVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN FERENC JÓZSEF UT PIAC UCCA 49. SZÁM, FIÓKKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Betöltendő állás

Jómegjelenésű
urak és hölgyek, akik jó beszélőképességgel bírnak, fix fizetéssel és jutalékkal felvétetnek. Cim a kiadóban. 408—A

Izraelita
ispán felvétetik. Ajánlatokat és címet: Nyiregyházi Újságolt továbbít. 2817

Rikkancsnak
tizennyolc éves fiu azonnal felvétetik Nagyvállomás uccai oldalán levő belső pavilonban. 3932

Fölveszek
perfekt főzőnőt, ki szépen takarít, mos és vasal, hosszú bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 1275—A

Kifutó
fiu, jó családból való, 15—16 év körüli felvétetik. Debreczeninél, Baross u. 11. 1270

Állást keresők.

Jó
bizonyítvánnyal rendelkező fiatal asszony perfekt házi-dolgok végzését vállalja. Keresztény uri családnál november 15-re. Cim: Altorjai Molnár István földbirtokos ur leveleivel. Kelemen Juliskának, Tamási puszta u. p. Hajdusámson. 3925

Perfekt
gép- és gyorsíró, precíz, komoly munkaerő, több éves gyakorlattal állást keres. — Ajánlatokat „Szorgalmas” jelígre a kiadóba. 1254

Üzletek

Piac
uccai üzlethelyiség november elsejére kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2687-A

Kossuth
uccai üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2686—A

Irodának
kétszobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2822-A

IRODÁNAK
alkalmas 3 helyiségből álló lakás november 1-re kiadó. Piac ucca 34. sz. alatt. 1183

Kisebb
üzlethelyiséget, vagy üzlet-részt keresek, forgalmas helyen. Ajánlatok: Főposta 55-ös postafiókba címezendők 1273

Kiadólabái

Piac uccán
központi fűtéses kisebb szoba, fűtés, világítás, fürdőszoba használatlalt havi 35 pengőért kiadó. Cim a kiadóban. 816

Kiadó
azonnal modern, télen-nyáron lakható villa lakás, mely áll 3 szoba, előszoba, fürdőszoba és minden mellékhelyiségből. Értekezhetni: Linder műteremben, Csapó ucca 1. 488—A

Butorozott
szoba, különbejáratu, uccai kiadó. Vigkedvü Mihály u. 10. szám. 2784

Egy
szoba, nagy előszobás lakás azonnalra kiadó. Czegléd u. 14. sz. 2793

Kiadó

Péterfia 48. gyönyörű fenyveskertre nyíló 1 vagy 2 szoba, esetleg butorozva, — ugyanott butorgarage, butorraktár. 3924

Két

szobás, konyhás, előszobás lakás mellékkelhelyiségekkel — november 1-re kiadó. Kandia u. 7. 1260

Különbejáratu

udvari butorozott szoba 1-2 személynek, esetleg teljes ellátással kiadó. Miklós u. 26. 3867

Ötszobás

földszinti uccai urilakás — azonnalra kiadó. Értekezni: Arany János 20. 1266

Kiadó

háromszoba, előszoba, konyha, kamara 60.— P-ért, november 1-re. Kut ucca 1. 1269

Különbejáratu

uccai kényelmesen butorozott, féregmentes, csendes szoba, klozettes fürdőszobával. Jókai ucca 6. 1270

Eladás

Egy
keveset használt vaskályha eladó. Megtekinthető Piac u. 34., házmesternél. 871

Eladó

alig használt férfi öltöny, átmeneti kabát, rövid bunda és egy női kosztium. Piac u. 34. sz., könyvkereskedésben. 848—A

Üres

üvegek eladók. Piac u. 70., az udvarban. 1030

Gázkályha

olcsón eladó. Megtekinthető a Független Ujság kiadóhivatalában. 1171

Antik

komót, szalontükör, mangorológép, íróasztal, többféle butorok eladók Széchenyi 6. 1271

Használt

háló-, ebédlőbutor eladó. Gimes, Rákosi Jenő 2. sz. I. e. 1252

Vétel

Zaogcedulát

veszek minden tárgyról legmagasabb árban. Eötvös u. 15. szám. 1258

Ingatlan

Eladó

vidéki nagyközségben adómentes új ház, jólmenő fűszerüzlettel, két szoba mellékkelhelyiségekkel 2500.— P készpénz, könnyű bankterherrel. Érdeklődni Ormósné, Rákóczi u. 36. 1249

12400 P-ért

vehet csinos házat, négy-szobás, fürdőszobás, konyhás lakással, redőnyös ablakokkal, új kerítéssel, parkos udvarral, minden közművel. Péterfia végénél, Hadházi ucca nyolc. 3934

Nagy

frontu telek, Péterfia végén, kórházhoz harmadik, kerítéssel, szép filegóriával, parkirozva eladó. Uccában minden közmű. Építkezésre ki-válóan alkalmas. Hadházi ucca nyolc. 3935

Különféle

Biztos

megélhető üzlethez nagyobb tőkével társat keresek. Szaktudás nem szükséges, garancia biztosítva. — Cim a kiadóban. 1268

File kézimunkát

függőnyt, terítőt olcsón készítek. Fűvészkert ucca 12., II. 1255

A köztemetőtől

a Czegléd uccáig elveszett egy esőkabát. Kérem a szives megtalálót beadni Czegléd ucca 14. Jutalom ellenében. 2675—A

Teherautó fuvarozást,

költöztetést bárhonnán és bárhová gyors és nagyteherbírásu üzembiztos teherautó-inkkal versenyképes árban vállalunk. — Autóforgalmi, Hatvan ucca 53. — Telefon 15—12 és 17—70. 1098

Budapestre

utazó, vagy ott tanulni szándékozó urhölgyek, Kőbánya alsópályaudvarnál kellemes otthont, teljes ellátást kaphatnak havonta, személyenként 80, naponta 4 pengőért Cim a kiadóban. 668—A

Vasárnapra szánt

Apróhirdetését

pénteken adja fel,

mert a szombati reformáció emlékűnnep miatt vasárnapi számunk **szombaton jelenik meg.**

Feladhatja reggel 8 órától d. u. 6-ig a **Hegedűs és Sándor rt. könyvkereskedés pénztáránál** vagy **Piac ucca 49. sz. alatti főkiadóhivatalunkban** vagy **Széchenyi ucca 2. sz. alatti fiókkiadóhivatalunkban.** (Pénteken este 8 óráig) főkiadóhivatalunkban Piac ucca 49.

A feladott apróhirdetése a **Debreceni Független Ujság** és a **Debreceni Ujság (Hajdúföld)** jelenik meg.

Egy
szoba és konyha, mely garzon lakásnak is nagyon megfelel, novembertől kiadó. Hid u. 10. 1168

Háromszobás
földszinti udvari lakás novemberre kiadó. Arany János 20., emelet. 1265

Szépen
butorozott uccai szoba, fürdőszoba és zongora használatlalt egy-két személy részére kiadó. Püspöki palota II. emelet, 17. 1177

Elegánsan
butorozott szoba, esetleg teljes ellátással kiadó. Varga ucca 17. 1176

Csinosan
butorozott uccai szoba, uraknak kiadó. Kossuth 61., földszint balra. 3855

Két
szépen butorozott szoba, a Horthy-kórház közelében kiadó. Bem józsef u. 6. 1287

Négy-szobás

lakás, központhoz közel kiadó. Cim a kiadóban. 1267

Kiadó

2 szoba, nagy konyha, november 1-re. Teleki u. 16. 1277

Ötszobás

modern lakás, központi fűtéssel, ezenkívül egyszobás garzonlakás, fürdőszobával, Simonffy ucca 7. alatt azonnal kiadó. 1278

Diszkrét

különálló elegáns uccai butorozott szoba, előszobával kiadó. Pacsirta 11. 3774

Kiadó

a Debreceni Ujság kiadóhivatalának a földszinti helyiségébe való költözésével a Kossuth ucca 3. szám alatt, az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Érdeklődni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923—A

Eladó

lovak, szekerek, gazdasági eszközök, melegágyi ablakok Hadházy kövesut 9 km-nél. 2823

Sakkozók figyelmébe

Csinos kiviteli, teljesen új szalon sakkasztal, figurákkal olcsón eladó. Burgondia u. 14. 2785-A

Faagy

sodrony, összehajtható vaságy, kályha, szekrény, vilány lámpa eladó. Piac ucca 77., keresztépület I. em. 6. ajtó. 1172

Zongora

eladó. Széchenyi ucca 15. 1274

Legolcsóbban

tűzfát és szent Rosenfeld-nél vehet. Salétrom u. 12., vagy telefon 674., megrendelhető. 3862

Vaskályha

csinos, jókarban levő eladó. Teleki ucca 13. 1276

Nyomatott Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.